

ROYAUME DE BELGIQUE.

KONINKRIJK BELGIE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Vice-Premier Ministre et Ministre de la Justice, le 11 mars 1991, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "portant modification des dispositions pénales existantes pour les Mettre en concordance avec la fixation de l'âge de la majorité civile à dix-huit ans", a donné le 19 juin 1991 l'avis suivant :

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 11 maart 1991 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van de bestaande strafbepalingen om ze in overeenstemming te brengen met de op achttien jaar vastgestelde burgerlijke meerderjarigheid", heeft op 19 juni 1991 het volgende advies gegeven :

1. Le projet tend, dans certaines de ses dispositions, à remplacer la référence à l'âge inférieur à dix-huit ans, par la notion de mineur.

Pareille modification du texte pose la question de son application lorsque la personne visée est de nationalité étrangère et lorsque, selon la législation étrangère qui lui est applicable, cette personne n'a pas atteint l'âge de la majorité civile à dix-huit ans.

En ce qui concerne particulièrement les dispositions actuellement en vigueur, qui visent les mineurs de moins de dix-huit ans, deux expressions pourraient être proposées, soit celle qui est retenue dans le projet, de "mineurs", soit une expression se référant uniquement à l'âge, qui serait "personnes de moins de dix-huit ans".

Il n'est pas au pouvoir du Roi d'opérer un choix entre ces deux branches de l'alternative, alors surtout qu'il s'agit de dispositions pénales.

Cette observation vaut pour les articles 1er, 2 et 6.

2. D'autres articles du projet tendent à modifier des dispositions visant une personne n'ayant pas atteint l'âge de vingt et un ans accomplis. Il faut se demander si cet âge a été retenu uniquement par référence à la détermination de l'âge de la majorité civile, alors qu'il peut se concevoir que le législateur maintienne une protection de majeurs de moins de vingt et un ans.

Cette observation vaut pour les articles 4 et 5.

3. En ce qui concerne l'article 3 du projet, qui abroge l'article 5 de la loi du 27 novembre 1891 pour la répression du vagabondage et de la mendicité, il y a lieu d'observer qu'il supprime toute protection à l'égard du mineur de moins de dix-huit ans, alors que pour cette personne une protection pourrait se justifier.

De plus, il est possible que la protection se justifie pour des personnes qui seraient âgées de plus de dix-huit ans.

Il appartient au législateur de l'apprécier.

4. Il suit de là que l'arrêté en projet excède les limites de l'habilitation donnée au Roi par l'article 54 de la loi du 19 janvier 1990 abaissant à dix-huit ans l'âge de la majorité civile.

1. In sommige bepalingen van het ontwerp is het de bedoeling de verwijzing naar de leeftijd van minder dan achttien jaar te vervangen door het begrip "minderjarige".

Bij zo'n wijziging van de tekst rijst de vraag naar de toepassing ervan als de bedoelde persoon van vreemde nationaliteit is en als die persoon volgens de buitenlandse wetgeving die op hem van toepassing is, de leeftijd van de burgerlijke meerderjarigheid niet op achttien jaar bereikt.

In het bijzonder voor de thans vigerende bepalingen die betrekking hebben op de minderjarigen jonger dan achttien jaar, kunnen twee uitdrukkingen worden voorgesteld, ofwel de uitdrukking waarvoor in het ontwerp is gekozen, "minderjarigen", ofwel een uitdrukking die uitsluitend verwijst naar de leeftijd, "personen jonger dan achttien jaar".

Het ligt niet in de bevoegdheid van de Koning om een keuze te maken tussen die twee leden van het alternatief, vooral omdat het strafbepalingen betreft.

Deze opmerking geldt voor de artikelen 1, 2 en 6.

2. Andere artikelen van het ontwerp zijn bedoeld om bepalingen te wijzigen betreffende een persoon die niet de volle leeftijd van eenentwintig jaar heeft bereikt. De vraag is of die leeftijd uitsluitend is gekozen als verwijzing naar de vastgestelde leeftijd van de burgerlijke meerderjarigheid, terwijl het denkbaar is dat de wetgever een bescherming van de meerderjarigen jonger dan eenentwintig jaar zou behouden.

Deze opmerking geldt voor de artikelen 4 en 5.

.../...

3. In verband met artikel 3 van het ontwerp, dat voorziet in de opheffing van artikel 5 van de wet van 27 november 1891 tot bestrijding van landloperij en bedelarij, dient te worden opgemerkt dat het elke bescherming ten aanzien van de minderjarigen jonger dan achttien jaar afschaft, terwijl voor die personen bescherming gerechtvaardigd zou kunnen zijn.

Bovendien is het mogelijk dat bescherming gerechtvaardigd is voor personen ouder dan achttien jaar.

Het is de taak van de wetgever om dat te beoordelen.

4. Uit dat alles volgt dat de perken van de machtiging die aan de Koning wordt verleend door artikel 54 van de wet van 19 januari 1990 tot verlaging van de leeftijd van burgerlijke meerderjarigheid tot achttien jaar, met het ontworpen besluit te buiten worden gegaan.

.../...

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs : J.-J. STRYCKMANS,
de Heren :

président de chambre,
kamervoorzitter,

Y. BOUCQUEY,
Y. KREINS,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

F. RIGAUX,

assesseurs de la
section de législation,
assessoren van de
afdeling wetgeving,

F. DELPEREE,

Madame : R. DEROY,
Mevrouw :

greffier,
griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. STRYCKMANS.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J.-J. STRYCKMANS.

Le rapport a été présenté par M. P. HERBIGNAT, auditeur adjoint. La note du Bureau de coordination a été rédigée par M. B. DEROUAUX, référendaire.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. HERBIGNAT, adjunct-auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de H. B. DEROUAUX, referendaris.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

R. DEROY.

J.-J. STRYCKMANS.